

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 1693

Tarih : 10.08.2023

10/237

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de din veya inanç temelli yaşanan nefret suçlarına karşı önlem alınması, faillere yönelik cezasızlık politikalarının ortadan kaldırılması ve söz konusu söylem ve suçlara karşı gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa’nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

George ASLAN

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de nefret söylemi ve buna bağlı olarak nefret suçları giderek daha fazla artarken özellikle medya platformlarında kimi zaman farklı etnik ve dini gruplara yönelik önyargılı, aşağılayıcı ve ayrımcı söylemlerin kullanılması zaman zaman bu kesimlerin saldırılara maruz kalmasına neden olmaktadır. Nefret söylemi ve suçları ile ilgili yeterli yasal düzenlemelerin olmayışı ve çoğu zaman cezasız bırakılması bu saldırıların sistematik bir biçimde devam etmesine zemin hazırlamaktadır.

Türkiye’de inançları nedeniyle en çok saldırı ve nefret suçuna maruz kalan kesimlerin başında Aleviler, Hristiyanlar, Yahudiler ve Ezidiler gelmektedir. İbadethane ve mezarlıklarına yönelik saldırılar, evlerinin işaretlenmesi ve tehdit içeren yazıların yazılması gibi pek çok saldırıyla karşı karşıya kalmaktadırlar.

İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından din veya inanç temelli nefret suçlarının önlenmesi ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlık politikalarının önüne geçilebilmesi amacıyla hazırlanan ‘Türkiye’de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2022’ raporuna göre; Ocak – Aralık 2022 tarihleri arasında din, inanç veya inançsızlıkla bağlantılı 36 nefret suçu işlenmiştir. Bunlardan 15’i Alevilere, 15’i Hristiyanlara, 4’ü Yahudilere, 1’i Ezidilere ve 1’i Müslümanlara karşı işlenmiştir.

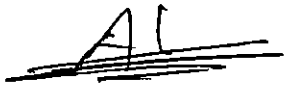
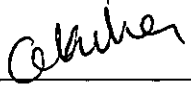
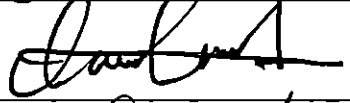
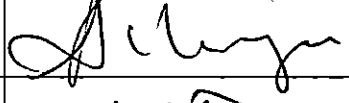
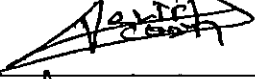
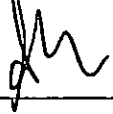
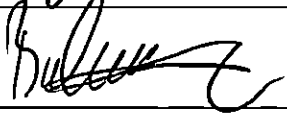
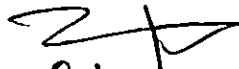
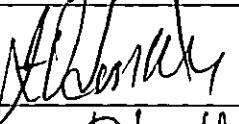
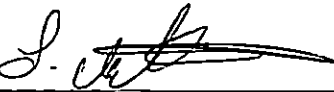
18 Mart 2022’de Mardin Nusaybin’de bir Ezidi’nin evinin yakılması, 10 Nisan 2022’de İstanbul Şişli’deki Ermeni Katolik ilk ve ortaokulunun kapısına Nazi sembolü gamalı haç çizilmesi, 5 Haziran 2022’de Mardin Kızıltepe’de restorasyonu tamamlanan Mor Gevargis Kilisesi’nde 100 yıl aradan sonra düzenlenen ayin sonrasında köyde yaşayan tek Süryani ailenin evine taşlarla ve sopalarla saldırılması, 13 Temmuz 2022’de İstanbul Beyoğlu’ndaki Hasköy Yahudi Mezarlığı’nın 81 mezar taşının tahrip edilmesi ve 30 Temmuz 2022’de Ankara’da Muharrem orucunun ilk gününde cemevlerine ve Alevi kurumlarına arka arkaya dört saldırı düzenlenmesi Raporda yer alan saldırılardan sadece birkaçıdır.

Dünyanın pek çok gelişmiş hukuk sisteminde bir suçun nefret saiki ile işlenmesi, cezayı ağırlaştırıcı nitelikli bir hal olarak ele alınmaktadır. Ancak Türkiye, taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri nedeniyle nefret suçuyla ilgili etkili soruşturma ve yargı süreci yürütme konusunda önemli yükümlülüklerle sahip olmasına rağmen Türk Ceza Kanunu’nda nefret suçlarına ilişkin özel veya yeterli bir düzenleme bulunmamaktadır. Her ne kadar TCK

m. 122’de “Nefret ve ayrımcılık” başlığı altında bir düzenleme söz konusuysa da bu madde nefret suçları için yeterli bir kapsama sahip değildir.

Nefret suçlarının Türk Ceza Hukuku’nda düzenlenmesi toplumsal yaşam ve iç barış açısından elzemdir. Nefret suçlarından kaynaklı ceza yasalarının diğer maddelerinin de ihlal edilmesi halinde nefret saiki ağırlaştırıcı neden olarak düzenlenmelidir.

Din veya inanç temelli nefret söylemleri ve nefret suçlarına karşı önlemlerin alınması, faillere uygulanan cezasızlık politikalarının ortadan kaldırılması ve söz konusu söylem ve suçlara karşı gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19			
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	